

vonnis

AFSCHRIJF

RECHTBANK AMSTERDAM

Afdeling privaatrecht

zaaknummer / rolnummer: C/13/601048 / HA ZA 16-89

Vonnis van 20 juli 2016

in de zaak van

KATINKA SIMONSE,
wonende te Amsterdam,
eiseres,
advocaat mr. J.P. Heering te 's-Gravenhage,

tegen

de stichting
STICHTING REGIONALE OMROEP BRABANT,
gevestigd te 's-Hertogenbosch,
gedaagde,
advocaat mr. D. Griffiths te Amsterdam.

Partijen zullen hierna Simonse en Omroep Brabant genoemd worden.

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- het ambtshalve gewezen tussenvonnis van 16 maart 2016, waarbij een comparitie van partijen is bepaald,
- het proces-verbaal van comparitie van 19 mei 2016, met de daarin vermelde stukken,
- de brief van 6 juni 2016 van de zijde van Omroep Brabant met op- en aanmerkingen op het proces-verbaal,
- de brief van 13 juni 2016 van de zijde van Simonse met op- en aanmerkingen op het proces-verbaal.

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De feiten

2.1. Simonse is een kunstenares, die onder het pseudoniem Tinkebell bekend staat om haar (veelal) controversiële kunstprojecten. Daarin vraagt ze aandacht voor maatschappelijke en sociale problemen en bevrägt ze geldende normen en stelt deze ter discussie. Zij maakt films, borduurt, schildert, fotografeert, verzamelt en schrijft voor een aantal media. Ook verschijnt ze in tv-programma's en treedt ze op diverse podia op.

C/13/601048 / HA ZA 16-89
20 juli 2016

2

2.2. Op 2 januari 2015 ontving Simonse een e-mail waarin Occupy Rotterdam mensen oproep contact op te nemen met KLM om de uitzetting van de Afghaanse Feda Amiri (hierna: Feda Amiri) tegen te houden. Feda Amiri woonde achttien jaar met zijn vrouw, twee zoons en dochter (hierna: Tamana) in Nederland en werd op 5 januari 2015 door de Immigratie en Naturalisatiedienst uitgezet naar Afghanistan, omdat was gebleken dat hij daar tijdens het communistische regime bij de Afghaanse staatsveiligheidsdienst (de KHAD) had gewerkt. Dat maakte hem krachtens het 1F-beleid van de Nederlandse overheid verdacht van het plegen van oorlogsmisdaden.

2.3. Simonse nam op 3, 4 en 5 januari 2015 diverse malen contact met KLM op. Op 4 januari 2015 riep ze tijdens een bijeenkomst van de Amsterdamse PopUpKerk een groot aantal medebezoekers op hetzelfde te doen.

2.4. Omroep Brabant deed verslag van de uitzetting van Feda Amiri. De verslaggever van Omroep Brabant, [REDACTED] (hierna: [REDACTED]), en Simonse hadden daarover veelvuldig contact met elkaar.

2.5. Op 6 januari 2015 publiceerde het dagblad Trouw een column van Simonse over de uitzetting van Feda Amiri met als titel "Op 5 januari werd een gezin verscheurd". Deze column leidde diezelfde dag tot kamervragen van GroenLinks.

2.6. Simonse vernam rond die tijd via Omroep Brabant dat er na de uitzetting van Feda Amiri wekenlang geen contact tussen hem en zijn gezin was geweest. Zijn dochter, Tamana wilde naar Afghanistan afreizen om haar vader te gaan zoeken. Daarop belde Simonse, tevergeefs, met diverse omroepen en nieuwsorganisaties met de vraag of iemand van hen een reporter met Tamana wilde meesturen om het verhaal in de media te houden en de 23-jarige Tamana niet in haar eentje naar een oorlogsgebied te laten afreizen. Daarop besloot Simonse eind januari 2015 zelf achter Tamana aan te reizen om haar bij te staan in haar zoektocht. Ook hierover schreef zij een column, die onder de titel "Ik vlieg naar Kabul om Tamana Amiri te redden" op 17 februari 2015 in dagblad Trouw werd gepubliceerd. Simonse huurde Eric Feijten (hierna: Feijten) in om als cameraman naar Afghanistan mee te gaan.

2.7. Op 20 februari 2015, de dag dat Simonse met Feijten naar Afghanistan zou vertrekken, liet Tamana aan Simonse weten dat zij haar vader had teruggevonden in een ziekenhuis in Kabul. Volgens Tamana was hij tijdens de uitzetting door de Marechaussee mishandeld en had hij daarbij verwondingen en geheugenverlies opgelopen.

2.8. Simonse kwam op 21 februari 2015 in Kabul aan. Op 23 februari 2015 bezocht zij Feda Amiri in een privé-ziekenhuis. Feijten maakte filmopnamen en Joël van Houdt (hierna: Van Houdt), een door Simonse ingehuurd freelance oorlogsfotograaf, maakte foto's van dit bezoek. Op 23 februari 2015 stuurde Feijten alle Nederlandse nieuwsorganisaties die daarin geïnteresseerd waren, waaronder Omroep Brabant, namens Simonse de beelden vanuit Afghanistan toe. De beelden werden uitgezonden op vrijwel alle Nederlandse journaals, maar niet door Omroep Brabant.

2.9. In een column van 24 februari 2015 in Trouw schreef Simonse onder de titel: "De waarheid is vaak absurder dan het verzonden verhaal" onder meer:
"[...] Op het vliegveld in Kabul was hij nog voor de douane in elkaar gestort, maar drie onbekenden hebben hem opgehaald en naar een ziekenhuis gebracht. Zo kwam hij daar en zo werd hij verzorgd.

C/13/601048 / HA ZA 16-89
20 juli 2016

3

een extreem ongeloofwaardig verhaal? Voor velen vast wel. En nee, ik heb het nog niet kunnen verifiëren. De Marechaussee zegt dat er niets vreemds is voorgevallen tijdens de deportatie van Feda. Maar mijn ervaring zegt me dat de waarheid vaak absurder is dan het verzonden verhaal. Zeker in Afghanistan. En het leed, de angst, de onzekerheid, de inhumane gang van zaken en de wijze waarop dit gezin, dat ik deze weken heb leren kennen, werd verscheurd. Dat is echt. Daar steek ik mijn hand in voor het vuur."

2.10. Op 24 februari 2015 hadden Simonse en [REDACTED] telefonisch contact. [REDACTED] zei daarin dat Omroep Brabant had afgezien van het uitzenden van het door Simonse toegestuurd beeldmateriaal, omdat Omroep Brabant twijfelde aan de geloofwaardigheid van het verhaal van de familie Amiri. Het gesprek is deels gevoerd met de telefoon van Simonse op de speaker zodat ook Feijten en Van Houdt hebben meegeluisterd en gepraat.

2.11. Op 25 februari 2015 besteedde Omroep Brabant in haar nieuwsuitzending aandacht aan de familie Amiri. Deze nieuwsuitzending werd op donderdag 26 februari 2015 herhaald en ook geplaatst op de website van Omroep Brabant. Blijkens het transcript werd het volgende gezegd (RVS is Rogier van Son, presentator bij Omroep Brabant, [REDACTED] is [REDACTED], TKB staat voor Tinkebell ofwel Simonse):

"RVS: "Goedemorgen. Was het een toneelstukje of niet? Er zijn twijfels bij het verhaal van Feda Amiri en zijn dochter Tamana. Vader Feda werd begin dit jaar teruggestuurd naar Afghanistan en bij die uitzetting zou hij verwondingen hebben opgelopen. Maar is dat wel zo? De Amsterdamse kunstenaar Tinkebell twijfelt hieraan. Feda Amiri woonde al 18 jaar in Nederland toen hij werd uitgezet en mocht hier niet meer wonen omdat hij bij de Afghaanse staatsveiligheidsdienst heeft gewerkt. De Marechaussee zou bij die uitzetting zijn knie hebben verdraaid en hij zou liggend met een kap over zijn hoofd zijn vervoerd. Zijn dochter Tamana hoorde niet van hem en reisde hem begin februari achterna en vond hem in het ziekenhuis in Afghanistan met een botbreuk en geheugenverlies. We praten hierover verder door met [REDACTED] op de redactie in Breda. Ja, [REDACTED], leg eens uit. Die kunstenaar Tinkebell, wat heeft die ermee te maken?"

[REDACTED]: "Nou, sinds het verhaal van Tamana en en Feda Amiri in de media is geweest, heeft Tinkebell als kunstenaar altijd gezegd dat ze zich het lot van Tamana en de familie heel erg aantrekt en ze vindt het te gevaarlijk in Afghanistan voor Tamana en voor Feda. Dus is ze afgelopen vrijdag vanaf Schiphol naar Kabul gevlogen, naar eigen zeggen, om Tamana te helpen en om haar terug te halen en te kijken wat ze kan doen. Gisteren heeft ze tegenover mij bekend dat ze een kunstproject voert en dat ze eigenlijk alleen maar een proces volgt en wil laten zien hoe je beelden in de media kunt krijgen en hoe je ervoor kunt zorgen dat er Kamervragen over een voor jou belangrijk onderwerp kunnen worden gesteld."

RvS: "Ja, die beelden zijn dus inderdaad in de media gekomen. We zien ze nou zojuist. Deze kunstenaar heeft ook beelden gemaakt in een Afghaanse ziekenhuis. De vader zou zijn geheugen kwijt zijn. Maar kloppen die beelden dan wel?"

[REDACTED]: "Nou, ze heeft zelf al in een column in de krant heeft ze gesteld dat het verhaal misschien wel te mooi om waar te zijn is. Dat deed ze gisteren. En dat ze het ook niet heeft gecheckt. Nou, nu blijkt inmiddels dat ze zelf de kosten heeft betaald voor een privékliniek en dat het dus geen ziekenhuis was. Maar dat het een privékliniek was. En dat het dus ook heel goed kan zijn dat daar een toneelstukje is gespeeld. Zij zegt daar zelf over: 'Ik ben een kunstenaar. Dit is voor mijn kunstproject. Ik registreer en ik ben geen journalist. Het is niet aan mij om kritische vragen te stellen.' Het kan dus heel goed dat dit verhaal niet klopt en ze heeft daar zelf ook haar twijfels bij."

C/13/601048 / HA ZA 16-89
20 juli 2016

4

Start gemonteerde geluidsfragment

TKB: "Nou, ik denk dat de kans heel aannemelijk is dat ze een toneelstukje hebben gespeeld. Dus ik wil het niet uitsluiten. Maar ik denk dat het aannemelijker is dat het niet helemaal waar is dan dat het wel helemaal waar is. Dat zal voor haar en voor Feda niet goed [zijn] voor hun naam en reputatie, maar dat is dan wat ze zelf hebben gedaan."

Einde gemonteerde geluidsfragment

RvS: "Ja [REDACTED], een verhaal met twijfels dus. Wat gaat hiermee gebeuren?"

[REDACTED]: "Nou, op dit moment is het zo dat er gisteren Kamervragen zijn gesteld door de ChristenUnie waar een heleboel partijen zich bij aanstoten in de Tweede Kamer. Er is geëist dat Fred Teeven vandaag voor 12.00 uur met antwoorden komt op die schriftelijke vragen. Maar ja, je kunt wel nagaan dat er misschien wel wat verandert naar aanleiding van deze berichtgeving namens Tinkebell."

RvS: "[REDACTED], dankjewel voor nu."

2.12. Na de nieuwsitems van Omroep Brabant over Feda Amiri op 25 en 26 februari 2015 zag Fred Teeven (destijds staatssecretaris van Veiligheid en Justitie) af van beantwoording van Kamervragen van Joël Voordewind (van de Christen Unie) over de vermeende mishandeling van Feda Amiri door de marechaussee.

2.13. Op 24 april 2015 heeft Simonse aan Omroep Brabant een factuur verzonden voor een bedrag van € 8.046,50 (inclusief BTW) wegens "het gebruik van beeldmateriaal Tamana en Feda Amiri in Afghanistan".

2.14. Feijten heeft op 10 augustus 2015 een schriftelijke verklaring over het telefoongesprek van 24 februari 2015 opgesteld. Hierin staat onder meer:
"[...] [REDACTED] belde om mede te delen dat omroep Brabant het door ons geleverde video materiaal niet zou gaan gebruiken de reden hiervoor was dat hij de geloofwaardigheid van de film Amiri in twijfel trok. Marcel had wat mensen gesproken die hem hadden verteld dat Tamana en haar vader alles hadden verzonnen. Herhaaldelijk vroeg Katinka wie die mensen waren maar dat wilde hij niet vertellen. Het zouden Afghanen zijn die in Nederland wonen die een zeer betrouwbare bron zouden zijn. Hierdoor werden wij op dat moment in het gesprek ook in verwarring gebracht maar Katinka bleef erbij dat ze Tamana vertrouwde. [...]
Al snel ging het gesprek over de geloofwaardigheid van Tamana, waar ik zeker op dat moment enige twijfel had. Er waren immers een paar vreemde dingen aan de hand. [...] Ons werd de vraag gesteld of wij de indruk hadden of er een toneelstukje gespeeld werd. Ons antwoord was dat het dan wel een heel goed toneelstuk zou zijn en konden niet bedenken met welk doel dat dan zou moeten zijn. Ook wij waren bezig geweest met alles op een rijtje te zetten en hadden verschillende scenario's doorgenomen. Uiteindelijk leek ons niet waarschijnlijk dat er een spelletje gespeeld werd. Katinka heeft nooit gezegd dat ze dacht dat er bedrog naar haar toe in het spel zou zijn. Omroep Brabant heeft het telefoongesprek opgenomen en naderhand gemonteerd waarbij er stukken uit het gesprek zijn gekipt waardoor een verdraaiing van Katinka haar woorden ontstond."

2.15. Simonse heeft van haar reis naar Afghanistan als kunstproject een film gemaakt genaamd DIY #1 RAW CUT.

2.16. Van Houdt heeft op 21 april 2016 een schriftelijke verklaring over het telefoongesprek van 24 februari 2015 opgesteld. Hierin staat onder meer:

C/13/601048 / HA ZA 16-89
20 juli 2016

5

"[...] Het was een lang gesprek, voor mijn gevoel meer dan een uur. Het was een gesprek om van gedachten te wisselen. Er waren veel onduidelijkheden over wat er precies de afgelopen weken met de Amiri familie was gebeurd. Mijn twijfels over het verhaal van Amiri werden versterkt doordat de verslaggever bronnen in het gesprek bracht die hij niet kon noemen. Hij vertelde over twee tegenstrijdige groepen Afghanen in Nederland en dat hij dacht dat de Amiri's deel uitmaken van de groep oude communisten. De verslaggever dacht dat deze hem nu ook in Kaboel zouden helpen met als voorbeeld dat Amiri ook zo snel een nieuw Afghaans paspoort had kunnen krijgen. In het gesprek wat een 'what if' karakter had werden veel mogelijkheden besproken waarbij met name de verslaggever en ik twijfels hadden over wat er de afgelopen weken met de Amiri's was gebeurd. Dit gesprek versterkte mijn gevoel dat veel niet klopte maar ik had niet de indruk dat Katinka na dit gesprek wezenlijk anders dacht over de zaak, ik kan mij niet herinneren en voorstellen dat zij gezegd heeft dat alles een toncelstuk was geweest. [...]"

2.17. Op 2 mei 2016 heeft Feijten een e-mail gestuurd aan de advocaat van Simonse waarin hij te kennen geeft de fysieke maker te zijn van de videobeelden die in februari 2015 in Afghanistan zijn gemaakt in het kader van Tamana Amiri's zoektocht naar haar uitgezette vader Feda Amiri. Deze beelden zijn op 23 februari 2015 aan Omroep Brabant toegestuurd en op 25 en 26 februari 2015 door Omroep Brabant uitgezonden. Hij verklaart daarin, voor zover van belang, dat hij het beeldmateriaal onder leiding en toezicht van Simonse heeft gemaakt, dat hij er van uit gaat dat het auteursrecht op die beelden krachtens artikel 6 Auteurswet aan Simonse toekomt en dat, voor zover dat auteursrecht niet al bij Simonse zou rusten, hij te allen tijde bereid is zijn volledige auteursrecht aan Simonse over te dragen.

3. Het geschil

3.1. Simonse vordert dat de rechtbank bij vonnis, voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad:

- A. voor recht verklaart dat Omroep Brabant door het maken en uitzenden van het gewraakte nieuwsitem onrechtmatig jegens Simonse heeft gehandeld;
- B. Omroep Brabant te bevelen om binnen twee werkdagen na betekening van dit vonnis te (doen) bewerkstelligen dat (alle fragmenten van) het gewraakte nieuwsitem (alsmede al haar publicaties waarin dezelfde/soortgelijke uitingen worden gedaan) worden verwijderd en verwijderd worden gehouden van de website(s) van Omroep Brabant, waaronder in ieder geval www.omroepbrabant.nl, haar social media account(s), waaronder in ieder geval Facebook en Twitter, en van alle andere pagina's onder haar beheer; alsmede te (doen) bewerkstelligen dat (alle fragmenten van) het gewraakte nieuwsitem (alsmede al haar publicaties waarin dezelfde/soortgelijke uitingen worden gedaan) verwijderd worden (gehouden) uit de zoekresultaten van Google;
- C. Omroep Brabant te bevelen om binnen twee werkdagen na de betekening van dit vonnis over te gaan tot het duidelijk leesbaar plaatsen van de hieronder opgenomen rectificatie op haar website(s), waaronder in ieder geval www.omroepbrabant.nl, haar social media account(s) waaronder in ieder geval Facebook en Twitter, en van alle andere pagina's onder haar beheer, alsmede om onderstaande rectificatie in haar eerstvolgende nieuwsuitzending (zowel op tv als radio) te tonen en voor te (laten) lezen, zonder enig commentaar; en daarbij tevens binnen twee werkdagen na de

C/13/601048 / HA ZA 16-89
20 juli 2016

6

betekening van dit vonnis alle mediaorganisaties die de gewraakte berichtgeving van Omroep Brabant hebben opgepikt en overgenomen, waaronder in ieder geval *de Volkskracht*, *de NOS*, *RTL Nieuws*, *Trouw*, het *Algemeen Dagblad*, *NRC handelsblad*, *NRC Next*, *GeenStijl*, en het *nederlands dagblad*, schriftelijk te verzoeken een publicatie te wijten aan de rectificatie van Omroep Brabant, onder verzending van een kopie daarvan aan de advocaat van Simonse.

"RECTIFICATIE

In onze nieuwsuitzendingen van 25 en 26 februari 2015 hebben wij een nieuwsitem gewijd aan de in januari van 2015 naar Afghanistan uitgezette Feda Amiri en aan zijn dochter Tamana Amiri. In dat nieuwsitem hebben wij de onjuiste indruk gewekt dat kunstenaress TINKEBELL, die op dat moment al enige tijd met de familie Amiri in contact stond, twijfelde aan de geloofwaardigheid van het verhaal van de familie Amiri en dat TINKEBELL, uitsluitend uit eigen belang bij de familie betrokken zou zijn. Deze onjuiste indruk is onder meer gewekt doordat wij hebben geknipt in een gespreksopname, waarmee wij de woorden van TINKEBELL, moedwillig uit de context hebben gehaald. De Rechtbank Amsterdam heeft op [datum vonnis] geoordeeld dat het uitzenden van het het nieuwsitem onrechtmatig was, omdat wij daarmee op ongeoorloofde wijze inbreuk hebben gemaakt op de persoonlijke levenssfeer en de eer en goede naam van TINKEBELL.

Directie Omroep Brabant"

- D. Omroep Brabant te bevelen tot het betalen van een dwangsom van € 10.000,- per dag of gedeelte van een dag dat Omroep Brabant of een aan Omroep Brabant gelieerde (rechts)persoon in strijd handelt met het gevorderde sub B en C;
- E. Omroep Brabant te veroordelen binnen twee weken aan Simonse te voldoen de op 24 april 2015 door haar toegestuurde factuur voor het (zonder haar toestemming) gebruik maken van het door Simonse in Afghanistan opgenomen beeldmateriaal ten aanzien waarvan Simonse de auteursrechthebbende is; en indien dat niet reeds is bevolen op grond van het gevorderde sub B binnen twee werkdagen na de betekening van dit vonnis het verdere gebruik van dit beeldmateriaal te staken en gestaakt te houden;
- F. Omroep Brabant te veroordelen aan Simonse te vergoeden de schade die zij als gevolg van de onrechtmatige handelwijzen van Omroep Brabant heeft geleden, nader op te maken bij staat;
- G. Omroep Brabant te veroordelen in de proceskosten, waaronder begrepen, voor zover de vorderingen op het auteursrecht zijn gegrond, de volledige redelijke en evenredige gerechtskosten en overige kosten die Simonse heeft gemaakt in de zin van artikel 1019h Rv.

3.2. Simonse legt aan haar vordering, kort samengevat, ten grondslag dat Omroep Brabant in haar uitzendingen van 25 en 26 februari 2015 een onjuiste voorstelling heeft gegeven van wat zij en ████████ in hun telefoongesprek op 24 februari 2015 hebben besproken. Daardoor zijn haar persoonlijke levenssfeer en eer en goede naam op onrechtmatige wijze geschonden. Omroep Brabant heeft uitspraken van Simonse uit de context gehaald. Daardoor wordt de onjuiste indruk gewekt dat Simonse (al langere tijd)

C/13/601048 / HA ZA 16-89
20 juli 2016

7

twijfelde aan het verhaal van de familie Amiri. ██████ is echter degene die deze twijfel in het niet opgenomen deel van het telefoongesprek van 24 februari 2015 naar voren heeft gebracht. ██████ kwam met anonieme bronnen. Naar aanleiding daarvan heeft Simonse in het kader van de hypothese “wat als het verhaal van de familie Amiri niet waar zou zijn?”, met ██████ van gedachten gewisseld. Omroep Brabant heeft onderdelen van dit gesprek uit hun context gehaald, waardoor de onjuiste indruk wordt gewekt dat Simonse twijfelde. Ook heeft Omroep Brabant inbreuk op het auteursrecht van Simonse gemaakt door het uitzenden van het in Afghanistan opgenomen beeldmateriaal.

Simonse stelt ten slotte dat Omroep Brabant in de door haar in het geding gebrachte geluidsopname van het telefoongesprek tussen Simonse en ██████ van 24 februari 2015 heeft geknipt en dat deze opname niet de volledige inhoud van het gesprek weergeeft. In de delen die zijn weggelaten, heeft ██████ haar allerlei woorden in de mond gelegd. Indien en voor zover de rechtbank haar hierin niet volgt, dient de geluidsband volgens Simonse aan een technisch onderzoek te worden onderworpen.

3.3. Omroep Brabant voert verweer.

3.4. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

Twee maatschappelijke belangen

4.1. Om te beoordelen of deze vorderingen tegen Omroep Brabant voor toewijzing in aanmerking komen, dient allereerst te worden vastgesteld of de uitzendingen van Omroep Brabant van 25 februari 2015 (zoals herhaald op 26 februari 2015) onrechtmatig tegen Simonse zijn. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten. Het toewijzen van de vorderingen van Simonse zou neerkomen op een beperking van het recht van Omroep Brabant op vrije meningsuiting, dat is vastgelegd in artikel 10 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM). Zo'n beperking is alleen toegestaan, als deze is voorzien bij de wet en noodzakelijk is in een democratische samenleving ter bescherming van bijvoorbeeld de goede naam of rechten van anderen (artikel 10 lid 2 EVRM). Er is sprake van een beperking die bij de wet is voorzien, als de uitingen van Omroep Brabant onrechtmatig in de zin van artikel 6:162 BW zijn. Het antwoord op de vraag welk recht - het recht op vrije meningsuiting of het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, waaronder het recht op bescherming van eer of goede naam - in het concrete geval zwaarder weegt, wordt gevonden door een afweging van alle ter zake dienende omstandigheden van het geval. Daarbij komt aan de positie van de pers bijzondere betekenis toe, gelet op enerzijds de taak van de pers informatie en ideeën van publiek belang te verspreiden en haar vitale rol van publieke waakhond te spelen, en anderzijds gelet op het recht van het publiek informatie en ideeën te ontvangen. Tevens speelt bij deze belangenafweging een rol dat, gelet op artikel 8 EVRM, een ieder het recht op respect voor zijn privéleven heeft, maar dat Simonse, als kunstenaar bekend onder Tinkebell, een publiek figuur is en zich daarom meer heeft te laten welgevalen dan een niet-publiek figuur. In beginsel valt de reputatie van een persoon pas onder artikel 8 EVRM, als sprake is van een inbreuk die zo ernstig is dat daardoor een belemmering van het genot op het recht op respect voor het privéleven ontstaat. Daarbij dient tevens in ogenschouw te worden genomen of de schending van het privéleven een voorzienbare consequentie van de eigen acties van de betrokkene is (zie ook EHRM 7 februari 2012, LJN BW0603, Axel Springer).

C/13/601048 / HA ZA 16-89
20 juli 2016

8

4.2. Vaststaat Simonse en [REDACTED] op 24 februari 2015 telefonisch contact hebben gehad. Ook staat vast dat in het door Omroep Brabant uitgezonden citaat van Simonse is geknipt. Simonse heeft blijkens het door Omroep Brabant in het geding gebrachte transcript en de in het geding gebrachte geluidopname van het telefoongesprek achter de zin: *"Nou, ik denk dat de kans heel aannemelijk is dat ze een toneelstukje hebben gespeeld."* nog gezegd: *"Maar ik wil het niet, zeg maar, ik durf het niet met zekerheid te zeggen omdat we het niet weten en omdat...nou ja...wat ik vandaag in de krant geschreven had...de waarheid is vaak absurder dan de meest absurde verzonden verhalen. Dat is, dat is zo."* Pas daarna zegt Simonse het vervolg van het door Omroep Brabant uitgezonden citaat: *"Dus ik wil het niet uitsluiten, maar ik denk dat het aannemelijker is dat het niet helemaal waar is dan dat het wel helemaal waar is."* De laatste door Omroep Brabant als citaat van Simonse uitgezonden zin: *"Dat zal voor haar en voor Feda niet goed zijn voor hun naam en reputatie, maar dat is dan wat ze zelf hebben gedaan,"* is eerder in het gesprek door Simonse geuit en dus niet in de volgorde zoals uitgezonden door Omroep Brabant.

4.3. Dit betekent dat Simonse het door Omroep Brabant uitgezonden citaat weliswaar heeft geuit. Omroep Brabant heeft echter door het weglaten van de zin waarin zij haar twijfels uit en zegt dat de waarheid vaak absurder is dan de meest absurde verzonden verhalen, alsmede door de zinnen te knippen en in de volgorde te plaatsen zoals uitgezonden, de indruk gewekt dat de twijfels van Simonse over de waarheid van het verhaal van de familie Amiri veel stelliger waren dat ze feitelijk waren en dan [REDACTED] uit het met Simonse gevoerde telefoongesprek had mogen opmaken. Het telefoongesprek zoals blijkt uit de in het geding gebrachte geluidopname en transcript, heeft immers de strekking van een gedachte-wisseling tussen enerzijds [REDACTED] en anderzijds Simonse, Feijten en Van Houdt. In dat gesprek wordt de kans dat de familie Amiri een en ander in scene heeft gezet, besproken, maar ook weer door Simonse weersproken. Zo zegt Simonse naar aanleiding van de eerste vragen van [REDACTED] over de rekeningen van het ziekenhuis/de privékliniek waar Feda is gefilmd, dat zij wel twijfels heeft, omdat zij niets kan verifiëren. Zij zegt echter meteen daarop dat het ook wel waar kan zijn en dat zij hem (Feda) dan niet laat zitten.

4.4. Omroep Brabant voert het verweer dat zij allerm minst de indruk heeft willen wekken dat het om enkele achter elkaar uitgesproken zinnen zou gaan, maar dat zij slechts heeft beoogd samengevat weer te geven wat Simonse in het gesprek heeft gezegd, en dat die weergave juist zou zijn. Dit verweer faalt. De door Omroep Brabant weergegeven citaten wekken ten onrechte de indruk dat Simonse zeer stellig is in haar twijfels aan het waarheidsgehalte van het verhaal van de familie Amiri. Uit de context van het gehele gesprek blijkt evenwel dat het hier om een gesprek gaat waarbij onderzocht wordt of het verhaal waar is of niet en wat dat dan betekent. Juist die context ontbreekt geheel in de uitzending van Omroep Brabant. Sterker nog, door de wijze van montage en het commentaar van [REDACTED] in het nieuwsitem komt de twijfel over als door Simonse geïnitieerd.

4.5. Voorts staat als niet betwist vast dat [REDACTED] aan Simonse heeft meegedeeld dat Omroep Brabant de in Afghanistan van de familie Amiri gemaakte beelden niet zou uitzenden vanwege de twijfels over het waarheidsgehalte van het verhaal. Vervolgens heeft Omroep Brabant deze beelden wel uitgezonden, maar dan in de context dat het allemaal een toneelstuk betreft. Gesteld noch gebleken is dat Omroep Brabant voor dit gebruik van het in Afghanistan opgenomen beeldmateriaal toestemming heeft gekregen. Vervolgens heeft Omroep Brabant in haar nieuwsuitzending van 25 en 26 februari 2015 het beeld van de twijfelende Simonse versterkt door af te sluiten met de opmerking van [REDACTED] dat sprake is van

C/13/601048 / HA ZA 16-89
20 juli 2016

9

"*berichtgeving namens Tinkebell*". Vast staat evenwel dat Simonse deze berichtgeving niet heeft geïnitieerd, dat een en ander haar voorafgaand aan de uitzending niet is voorgelegd en dat zij dit dus ook niet heeft goedgekeurd. Sterker nog, Simonse ging er van uit dat Omroep Brabant aan de familie Amiri geen aandacht meer zou besteden, nu zij - blijkens de mededelingen van ████████ - niet meer in het verhaal geloofde. Simonse hoefde er dan ook niet op bedacht te zijn dat Omroep Brabant delen van het telefoongesprek van 24 februari 2015 zou uitzenden.

4.6. Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, heeft Omroep Brabant ook niet voldaan aan de regels van haar eigen beroepsgroep. Journalisten moeten volgens de Leidraad voor de Raad van de Journalistiek tegenover gesprekspartners immers duidelijk over hun journalistieke bedoelingen zijn. Zij mogen geen misbruik van hun positie maken en geen incidenten uitlokken om nieuws te creëren. Wanneer journalisten iemand interviewen, informeren zij hem of haar zodanig over de aard van de publicatie, dat de te interviewen persoon voldoende geïnformeerd kan beslissen of hij of zij aan die publicatie wil meewerken. Achten zij het in het belang van hun publicatie nodig een opgenomen telefoongesprek geheel of gedeeltelijk uit te zenden, dan dienen ze dat voor publicatie aan hun gesprekspartner mee te delen. Citaten uit interviews mogen niet worden gebruikt in een andere context dan de geïnterviewde mocht verwachten, gelet op wat de journalist hem meedeelde. Wanneer de aard of de inhoud van de publicatie in de loop van het redactieproces zodanig wordt gewijzigd, dat niet meer wordt voldaan aan wat de geïnterviewde redelijkerwijs mocht verwachten, moet hem of haar opnieuw om toestemming voor publicatie worden gevraagd. Beeldmateriaal mag niet worden gebruikt als illustratie bij een ander onderwerp of met een andere context dan waarvoor de beelden zijn gemaakt, tenzij duidelijk wordt gemaakt waarom het beeldmateriaal wordt gebruikt. Weliswaar zijn deze journalistieke richtlijnen geen rechtsen aan te leggen criteria, maar het betreft wel maatstaven die als mee te wegen omstandigheid bij de beoordeling gewicht in de schaal leggen.

4.7. De hiervoor onder 4.2 tot en met 4.6 besproken feiten en omstandigheden leiden gezamenlijk en in onderling verband beschouwd tot de conclusie dat het recht van Simonse op bescherming van haar reputatie en eer en goede naam in dit geval zwaarder weegt dan het recht van Omroep Brabant op persvrijheid. Dat betekent dat het handelen van Omroep Brabant als onrechtmatig kan worden aangemerkt.

Geknipt?

4.8. Het voorgaande betekent dat in het midden kan blijven of in de in het geding gebrachte geluidopname van Omroep Brabant en het dienovereenkomstig in het geding gebrachte transcript van het telefoongesprek van 24 februari 2015, is geknipt. De rechtbank ziet dan ook geen aanleiding voor nader onderzoek naar de geluidopname.

De vorderingen

3.1. sub A, verklaring voor recht

4.9. Het voorgaande betekent dat de onder 3.1. sub A gevorderde verklaring voor recht als hierna volgt zal worden toegewezen.

C/13/601048 / HA ZA 16-89
20 juli 2016

10

3.1. sub B, verwijderen

4.10. Ook het onder 3.1. sub B gevorderde zal worden toegewezen, met dien verstande dat ten aanzien van de vordering tot het verwijderen van het gewraakte nieuwsitem uit de zoekresultaten van Google in die zin zal worden toegewezen dat Omroep Brabant gehouden is deze verwijdering schriftelijk (met afschrift van deze brief aan Simonse) aan Google te verzoeken.

3.1. sub C, de rectificatie

4.11. De gevorderde rectificatie zal eveneens worden toegewezen, zij het dat de rechtbank daarvoor de volgende, aangepaste tekst zal opleggen:

"In de uitzendingen van 25 en 26 februari 2015 heeft Omroep Brabant een nieuwsitem aan de in januari van 2015 naar Afghanistan uitgezette Feda Amiri en aan zijn dochter Tamana Amiri gewijd. In die uitzendingen is de onjuiste indruk gewekt dat kunstenaar TINKEBELL, die op dat moment al enige tijd met de familie Amiri in contact stond, stellig twijfelde aan de geloofwaardigheid van het verhaal van de familie Amiri en dat zij op eigen initiatief hierover Omroep Brabant heeft benaderd. Deze onjuiste indruk is onder meer gewekt, doordat in het uitgezonden geluidsfragment waarbij TINKEBELL aan het woord is, geknipt is, waarbij de woorden van TINKEBELL uit de context zijn gehaald. De rechtbank Amsterdam heeft dit bij vonnis van 20 juli 2016 onrechtmatig gevonden. Zij heeft Omroep Brabant onder meer tot het uitzenden van deze rectificatie veroordeeld."

Omroep Brabant dient de hier weergegeven tekst als eerste onderwerp uit te zenden in de eerste televisie-nieuwsuitzending die volgt, nadat twee werkdagen na betekening van het eindvonnis in deze zaak zijn verstreken. Deze tekst dient in een goed leesbare letter over het gehele scherm te worden getoond en tegelijkertijd op een normale en rustige toon door een medewerker van Omroep Brabant te worden uitgesproken.

4.12. Ook de vordering van Simonse tot plaatsing van de rectificatie op de door Omroep Brabant beheerde website(s) zal worden toegewezen als in het dictum volgt. Voor zover Simonse heeft gevorderd dat dit, behalve op de website en social media accounts van Omroep Brabant, ook op "alle andere pagina's onder haar beheer" dient te geschieden, zal de rechtbank deze vordering afwijzen, omdat zij onvoldoende bepaald is.

4.13. Nu is gesteld noch gebleken dat Omroep Brabant dit onderwerp ook via de radio naar buiten heeft gebracht, zal de vordering tot rectificatie via de radio worden afgewezen.

4.14. De vordering Omroep Brabant te veroordelen schriftelijk aan andere mediaorganisaties die de gewraakte berichtgeving van Omroep Brabant hebben opgepikt en overgenomen, te verzoeken ook tot rectificatie over te gaan, zou indirect op een beperking van de uitingsvrijheid van die mediaorganisaties neerkomen en zal reeds daarom worden afgewezen.

3.1. sub D, de dwangsom

4.15. De gevorderde dwangsom zal worden toegewezen en gemaximeerd, als hierna volgt.

C/13/601048 / HA ZA 16-89
20 juli 2016

11

3.1. sub E. de factuur

4.16. Omroep Brabant heeft onvoldoende gemotiveerd betwist dat Simonse het auteursrecht heeft op de beelden die in Afghanistan zijn gemaakt. De enkele blote betwisting volstaat hiertoe niet. De rechtbank zal Simonse aanmerken als de auteursrechthebbende op de beelden, nu vaststaat dat deze in haar opdracht en op haar aanwijzingen zijn gemaakt, hetgeen ook uit de e-mail van Feijten van 2 mei 2016 (zie 2.17) blijkt.

4.17. Voorts betwist Omroep Brabant dat Simonse aan uitzending van de beelden de voorwaarde zou hebben verbonden dat dit in een voor de familie Amiri positieve context diende te geschieden. Dit verweer faalt. Vast staat immers dat ████████ op 24 februari 2015 namens Omroep Brabant aan Simonse heeft meegedeeld dat het beeldmateriaal wegens de ongeloofwaardigheid (volgens Omroep Brabant) van het verhaal van de familie Amiri niet zou worden uitgezonden. Vervolgens heeft Omroep Brabant de beelden toch uitgezonden, maar dan in de context van het – vermeende – “toneelstuk” van de familie Amiri. Dat voor dit gebruik van het beeldmateriaal toestemming aan Simonse is gevraagd, is gesteld noch gebleken. Dit betekent dat Omroep Brabant aan Simonse een vergoeding voor schending van haar auteursrecht dient te betalen.

4.18. Omroep Brabant heeft betoogd dat het bedrag van € 8.046,50 (inclusief BTW), dat Simonse als vergoeding vordert, te hoog is gelet op wat andere regionale omroepen en de NOS voor het gebruik van dergelijk beeldmateriaal betalen. Volgens Omroep Brabant is hiervoor een bedrag van € 610,- voor de eerste minuut en € 6,- voor iedere volgende seconde gebruikelijk. Nu Omroep Brabant 1,16 minuut aan beeldmateriaal heeft uitgezonden, zou in dit geval een bedrag van in totaal € 706,- maal twee dagen is € 1.412,- maximaal verschuldigd zijn. Simonse heeft betwist dat slechts twee maal een vergoeding verschuldigd is, omdat de beelden 33 keer zijn uitgezonden en daarnaast ook via de website van Omroep Brabant te vinden zijn. De rechtbank zal het bedrag van € 1.412,- toewijzen, nu Simonse niet heeft betwist dat dit tarief gebruikelijk is voor een dergelijke uitzending die gedurende twee dagen is herhaald. Voor zover Simonse aanvoert dat zij tevens schade heeft geleden wegens de uitzending via internet, heeft zij die schade onvoldoende onderbouwd.

4.19. Omroep Brabant heeft een beroep op verrekening gedaan, omdat Simonse in haar film over de familie Amiri (DIY#1 RAW CUT) ruim zeven minuten beeldmateriaal van Omroep Brabant heeft gebruikt, waarvoor zij een vergoeding verschuldigd is aan Omroep Brabant. Volgens Omroep Brabant valt dit niet onder het citaatrecht als bedoeld is in artikel 15a lid 1 sub 2 Auteurswet. Onder toepassing van hetzelfde tarief als hierboven is Simonse dan een bedrag van € 2.950,- verschuldigd aan Omroep Brabant, zodat haar vordering uit hoofde van het door Omroep Brabant gebruikte beeldmateriaal teniet is gegaan. Simonse betwist dit.

4.20. Artikel 6:136 BW bepaalt dat de rechter een vordering ondanks een beroep van gedaagde op verrekening kan toewijzen, als de gegrondheid van dit verweer niet op eenvoudige wijze is vast te stellen en de vordering overigens voor toewijzing vatbaar is. De juistheid van het verweer van de Omroep Brabant is niet op eenvoudige wijze vast te stellen, omdat Simonse bestrijdt dat zij enig bedrag aan Omroep Brabant verschuldigd is en Omroep Brabant haar stelling niet nader met bewijsstukken heeft onderbouwd. Voor bewijsoverlevering is gelet op het bepaalde in artikel 6:136 BW op dit punt thans geen plaats. Het beroep op verrekening zal dan ook worden afgewezen.

C/13/601048 / HA ZA 16-89
20 juli 2016

12

3.1. sub F. schadestaat

4.21. Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen zal de gevorderde verwijzing naar de schadestaat worden toegewezen.

3.1. sub G. proceskosten

4.22. Simonse schat dat 10% van haar vorderingen op het auteursrecht is gegrond. Omroep Brabant heeft dit betwist en stelt dat hooguit 1 à 2% % van de vordering van Simonse op auteursrechtinbreuk ziet. De rechtbank acht de auteursrechtinbreuk een dermate marginaal onderdeel van de vordering van Simonse dat van de geliquideerde proceskosten zal worden uitgegaan. Dit betekent dat Omroep Brabant als de op hoofdpunten in het ongelijk gestelde partij zal worden veroordeeld in de proceskosten (waaronder de nakosten, die de rechtbank ambtshalve begroot als in het dictum is vermeld). De kosten aan de zijde van Simonse worden begroot op:

- dagvaarding	€	98,98	
- griffierecht		288,00	
- salaris advocaat		904,00	(2,0 punten × tarief € 452,00)
Totaal	€	1.290,98	

5. De beslissing

De rechtbank

5.1. verklaart voor recht dat Omroep Brabant door het uitzenden van het gewraakte nieuwsitem op 25 en 26 februari 2015 onrechtmatig jegens Simonse heeft gehandeld;

5.2. beveelt Omroep Brabant binnen twee werkdagen na betekening van dit vonnis te (doen) bewerkstelligen dat (alle fragmenten van) het gewraakte nieuwsitem van 25 en 26 februari 2015 (evenals al haar publicaties waarin dezelfde uitingen worden gedaan) worden verwijderd en verwijderd worden gehouden van de website www.omroepbrabant.nl, van Facebook en van Twitter;

5.3. beveelt Omroep Brabant binnen twee werkdagen na betekening van dit vonnis te (doen) bewerkstelligen dat de gewraakte nieuwsitems van 25 en 26 februari 2015 worden verwijderd en verwijderd worden gehouden uit de zoekresultaten van Google, waarbij Omroep Brabant dit dient te bewerkstelligen door het aanschrijven van de exploitant van deze zoekmachine, met een direct afschrift van deze brief aan de raadsman van eiseres;

5.4. beveelt Omroep Brabant binnen twee werkdagen na betekening van dit vonnis de volgende rectificatie duidelijk leesbaar op www.omroepbrabant.nl, op Facebook en op Twitter te plaatsen, en deze rectificatie uit te zenden in de eerste televisienieuwsuitzending die volgt, nadat twee werkdagen na betekening van dit vonnis zijn verstreken. Deze tekst dient in een goed leesbare letter over het gehele scherm te worden getoond en tegelijkertijd op een normale en rustige toon door een medewerker van Omroep Brabant te worden uitgesproken:

"RECTIFICATIE

In de uitzendingen van 25 en 26 februari 2015 heeft Omroep Brabant een nieuwsitem gewijd aan de in januari van 2015 naar Afghanistan uitgezette Feda Amiri en aan zijn dochter Tamana Amiri. In die uitzendingen is de onjuiste indruk gewekt dat kunstnares TINKEBELL, die op dat moment al enige tijd met de familie Amiri in contact stond, stellig twijfelde aan de

C/13/601048 / HA ZA 16-89
20 juli 2016

13

geloofwaardigheid van het verhaal van de familie Amiri en dat zij op eigen initiatief hierover Omroep Brabant heeft benaderd. Deze onjuiste indruk is onder meer gewekt, doordat in het uitgezonden geluidsfragment waarbij TINKEBELL aan het woord is, geknipt is, waarbij de woorden van TINKEBELL uit de context zijn gehaald. De rechtbank Amsterdam heeft dit bij vonnis van 20 juli 2016 onrechtmatig gevonden. Zij heeft Omroep Brabant onder meer tot het uitzenden van deze rectificatie veroordeeld.

Directie Omroep Brabant"

- 5.5. veroordeelt Omroep Brabant tot betaling van een dwangsom van € 5.000,00 per dag of gedeelte van een dag dat Omroep Brabant in strijd handelt met het hetgeen hiervoor onder 5.2 tot en met 5.4 is bepaald, met een maximum aan verbeurde dwangsommen van € 50.000,00;
- 5.6. veroordeelt Omroep Brabant binnen veertien dagen na betekening van dit vonnis aan Simonse een bedrag van € 1.412,00 (één duizend vierhonderdentwaalf euro) te betalen;
- 5.7. veroordeelt Omroep Brabant tot betaling van de schade die Simonse als gevolg van de onrechtmatige uitzending (zie onder 5.1) heeft geleden, nader op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet;
- 5.8. veroordeelt Omroep Brabant in de proceskosten, aan de zijde van Simonse tot op heden begroot op € 1.290,98;
- 5.9. veroordeelt Omroep Brabant in de na dit vonnis ontstane kosten, begroot op € 131,00 aan salaris advocaat, te vermeerderen, onder de voorwaarde dat Omroep Brabant niet binnen 14 dagen na aanschrijving aan het vonnis heeft voldaan en vervolgens betekening van de uitspraak heeft plaatsgevonden, met een bedrag van € 68,00 aan salaris advocaat en de exploitkosten van betekening van de uitspraak;
- 5.10. verklaart de veroordelingen onder 5.2 tot en met 5.9 uitvoerbaar bij voorraad;
- 5.11. wijst het meer of anders gevorderde af.

Dit vonnis is gewezen door mr. W.F. Korthals Altes, rechter, bijgestaan door mr. A. Vogelzang, griffier, en is in het openbaar uitgesproken op 20 juli 2016.

